

Eddy R. geeft vorm aan de hel van Jipsinghuizen

NuH 24-10-96

Moet je een kunstenaar die met zijn handen niet van zijn modellen af kan blijven verder mijden? Of mag je hem eenmaal toegezegde opdrachten ook weer afpakken? Nee, vindt Steven Draadler van de werkgroep die zich inzet om een monument op te richten voor de 'Hel van Jipsinghuizen'. "Ik vind dat geen reden om die opdracht niet te geven." Maar Eddy Roos uit Uithuizen, de kunstenaar die moet boeten voor al te vrije omgang met zijn modellen, heeft de opdracht nog niet gekregen. "Hij wil meer geld en dat is uitgesloten," verzekert Draadler. Drie kunstenaars maakten een ontwerp, maar de werkgroep, bestaande uit wethouder Draadler van de gemeente Vlagtwedde, oud-wethouder Evert Wagt, directeur Eddy de Jonge van het Veenkoloniaal Museum en schrijver/journalist Cees Stolk, vinden die van Eddy toch het mooiste.



■ Wethouder Draadler bij de plek waar het monument moet komen.
© Hans Banus

Enkele jaren geleden groeide het verlangen naar een monument voor de mannen die in

de crisisjaren tussen de eerste en tweede wereldoorlog naar Oost Groningen kwamen om

de woeste gronden te ontginnen. Treinen vol met duizenden werklozen kwamen aan op het station van Jipsinghuizen. Ze werden met een schop het veen ingestuurd. Daar moesten ze duizenden bunders onvruchtbaar land tot een meter diep omspitten onder de meest erbarmelijke omstandigheden. 's Maandags kwamen ze aan en op de zaterdagen mochten ze weer naar huis, de meesten binnen de provincie, maar ook veel vanuit de rest van het land.

"Deze mannen hebben met hun werk de basis gelegd voor het huidige cultuurland," zegt de werkgroep. Vooral het boek dat Cees Stolk schreef - "De Hel van Jipsinghuizen" - was de aanzet tot de actie, die Evert Wagt destijds opperde. "Daarom moeten ze meer dan zestig jaar later met een monument geëerd worden."

Zo'n kunstwerk uitzoeken is

nog een heel karwei en lang niet altijd dankbaar werk. "Het moet geen abstract werkstuk worden," vonden de werkgroepleden. Dat wordt het ook niet. De drie kunstwerken werden bekeken, maar de voorkeur gaat toch uit naar dat van de man uit Noord Groningen. "Het beeld komt in het water te staan," vertelt Steven. "Het bestaat uit twee mannen, waarvan de één de ander op de schouder draagt en iemand houdt een ronde schijf vast. Dat stelt de wereld voor die de mens onderdrukt. Het hoeft niet precies te lijken, als het maar spraakmakend is." De financiering heeft wel veel voeten in aarde gehad, maar in februari dit jaar was eindelijk de kogel door de kerk. Bedrijven en instellingen doen bijdragen en er is nu een kleine honderddertigduizend gulden beschikbaar. Draadler verwacht dat het beeld er in het voorjaar van 1998 staat.